

Hallitus**1(4)**

Aika 14. joulukuuta 2017 kello 10:40 - 12:42

Paikka Kuntien takauskeskus, Yrjönkatu 11 A 1, 00120 HELSINKI

Läsnä Jäsenet
Jari Blom, puheenjohtaja
Janne Laine, varapuheenjohtaja
Paula Aikio-Tallgren
Pekka Alanen
Sari Innanen
Jaana Karrimaa
Jaakko Niinistö

Muut

Mika Munkki, valtuuskunnan puheenjohtaja
Reijo Vuorento, valtuuskunnan varapuheenjohtaja
Matti Kankare, valtuuskunnan varapuheenjohtaja
Heikki Niemeläinen, toimitusjohtaja
Tuukka Salminen, sihteeri, johtaja, toimitusjohtajan varahenkilö
Johanna Hietalahti, vanhempi asiantuntija
[-]

95. KOKOUKSEN AVAUS

Kokouksen avasi Kuntien takauskeskuksen hallituksen puheenjohtaja Jari Blom.

96. LAILLISUUDEN JA PÄÄTÖSVALTAISUUDEN TOTEAMINEN

Takauskeskuksen johtosäännön 11 §:n mukaan takauskeskuksen hallitus on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet hallituksen jäsenistä on läsnä.

ESITYS Puheenjohtaja toteaa kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden.

PÄÄTÖS Puheenjohtaja totesi kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

[-]

[-]

[-]

**101. KUNTIEN TAKAUSKESKUKSEN LAUSUNTO HALLITUKSEN
ESITYSLUONNOKSESTA LAIKSI ASIAKKAAN VALINNANVAPAUSTE
SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLLOSSA**

Sosiaali- ja terveysministeriö pyytää lausuntoa perustuslakivaliokunnan lausunnon pohjalta muokatusta luonnoksesta valinnanvapauslainsäädännöstä annettavaksi hallituksen esitykseksi.

Takauskeskuksen lausunnon kohteena on hallituksen esityksen HE 47/2017 vp mukainen malli, johon nyt lausunnolla olevassa lakiesitysluonnoksessa on pyritty tekemään perustuslakivaliokunnan lausunnossaan 26/2017 vp edellyttämät ja muut välttämättömät muutokset.

Takauskeskuksen lausunto keskittyy tekijöihin, jotka liittyvät välittömästi tai läheisesti perustettavien maakuntayhteisöjen rahoitushuoltoon ja perustuslakivaliokunnan antamiin rahoitushuoltoon liittyviin lausuntoihin. Lausunnon kokoavana näkemyksenä on toiminnan jatkuvuusvelvoitteen ja markkinoiden toimintaan liittyvän konkurssialttiuden välinen jännite, joka on esitettyssä valinnanvapausmallissa säädelty tavalla, jota tulee edelleen kehittää.

Takauskeskuksen lausunnon keskeisen sisällön mukaan jatkuvuusvelvoitteesta huolehtiminen edellyttää riittäviä taloudellisia voimavaroja yhtä lailla yksityisiltä kuin myös julkisen sektorin tuottajilla myös silloin, kun tuottaja on maakunnan liikelaitos; tuottajan oikeushenkilöllisyys ei sinänsä vielä turvaa sen taloudellisia toimintaedellytyksiä, vaan rahoituksen riittävyys tulee erikseen varmistaa. Varmistamisen edellytyksenä olevan olennaisen tiedon voi Finanssivalvonta muodostaa antamalla maakuntia koskevan riskiluokituksen. Varmistetun rahoituksen olennainen tunnusmerkki on nollariskiominaisuus rahoitusalan sääntelyssä niissä maakunnan palveluissa, joita koskee perustuslakivaliokunnan toteama velvoite tuottaa perustuslain velvoittamia palveluja ihmisille.

Rahoituksen ja maakuntien maksuvalmiuden varmistamisen lisäksi tuottajayhteisöjen taloudellisen valvonnan tulee olla jatkuvaa. Valvonta edellyttää riittävien tietojen saamista tuottajayhteisöiltä. Riittävien tietojen turvaamiseksi tuottajayhteisöille on perusteltua osoittaa velvoite tuottajayhteisöjä koskevien oikeiden ja riittävien tietojen antamisesta viipymättä maakuntien käyttöön. Riittävät ja oikeat tiedot saatuaan maakunnan tulee varmistaa tuottajayhteisön edellytykset toiminnan harjoittamiseen ja toiminnan riittävään jatkumiseen ongelmatilanteissa. Edellytykset tulee suhteuttaa tuottajayhteisön merkitykseen ja markkinaosuuteen järjestämisvastuun mukaisessa palvelutuotannossa.

Edellytysten arviointiin tulee olla laissa määritellyt arviointiperusteet, joita käyttäen maakunta arvioi tuottajayhteisön edellytyksiä tulla hyväksytyksi sopimusosapuoleksi ja säilyä hyväksyttynä sopijaosapuolena. Arviointiperustaksi soveltuu esimerkiksi oman pääoman riittävä määrä lisättyinä sellaisella tuottajayhteisöille vieraan pääoman määrällä, joka voidaan ongelmatilanteessa muuttaa toiminnan

jatkuvuuden turvaavaksi omaksi pääomaksi. Riittävän määrän arvioinnissa keskeistä on tuottajayhteisön markkina-asema ja tosiasiallinen merkitys palvelujärjestelmän toiminnassa. Eri maakuntien alueilla toimivien merkittävien tuottajayhteisöjen valvonta tulee järjestää maakuntien yhteistyönä kansallisella tasolla.

Sosiaali- ja terveystalouden tuotannossa on perusteltua tarkastella erikseen varsinaista sosiaali- ja terveystalouden ammattitoimintaa ja erikseen siihen liittyvää kiinteistötoimintaa. Tarpeellinen määrä kiinteistöjä, kiinteitä laitteita ja kalustoa tulee säilyttää konkurssisuojaattuna maakunnan järjestämisvastuun käytössä. Konkurssisuoja edellyttää, että kiinteistöjä ja kiinteitä kustannuksia luova toiminta eriytyy konkurssisuojan piiriin sellaisesta tuottajatoiminnasta, joka ei ole konkurssisuojaattu. Konkurssisuojaatusta kiinteistötoiminnassa asukkaiden itsehallintoa edustavilla kuntayhteisöillä on kaavailtua Maakuntien tilakeskus Oy:tä täydentävä tai korvaava rooli edellyttäen, että kuntayhteisöille luodaan riittävät kannustimet kiinteistöjen ja konkurssisuojaatun kiinteän omaisuuden muodostumiseen ja ylläpitoon. Perustuslakivaliokunnan edellyttämä kompensatiosäätely on perusteltua laatia tavalla, joka tukee tätä tavoitetta ja vapaaehtoista vaihdantaa julkisen sektorin oikeushenkilöiden välillä.

Takauskeskuksen lausunnon yksityiskohtaisten tavoitteiden mukaan maakuntayhteisöjen rahoitushuollon nollariskisyys tulee turvata ja asiasta tulee saada Finanssivalvonnalta lausunto valmisteluasiakirjoihin liitettäväksi. Nollariskisyys edellyttää maakunnille riittävää oikeutta omiin varoihin. Maakunnan oikeutta kunnan omaisuuden siirtoon tulee täsmentää. Kompensatiosäätely tulee laatia tavalla, joka luo edellytykset kuntien, maakuntien ja valtion ja näihin liittyvien oikeushenkilöiden väliselle vapaaehtoiselle vaihdannalle. Tätä koskeva säätely on perusteltua käsitellä valinnanvapauslainsäädännön yhteydessä. Maakunnille tulee luoda lainsäädännössä oikeus valvoa, että sille palveluja tuottavat yhtiöt tai tuottajayhteisöt ovat riittävän vakavaraisia suhteessa niiden merkitykseen ja markkinaosuuteen sosiaali- ja terveyspalvelujen tuotannossa.

Takauskeskuksen lausuntoon liittyy myös erillinen havainto, jonka mukaan voimaannapolaissa oleva valtion avustusten vastikkeeton luovuttaminen on perusteltua käsitellä uudelleen.

Lausuntoon liittyy perustelumuihistio (liite 101/1).

ESITYS

Takauskeskuksen hallitus kiinnittää lausunnossaan huomiota seuraaviin kehittämiskohtiin.

Maakuntayhteisöjen ja maakuntia palvelevien yhteisöjen rahoitushuollon kehittämistarve:

- 1) Maakuntayhteisöjen rahoitusta tulee muuttaa siten, että maakunnilla on oikeus tehtäviään vastaavaan rahoitukseen ja maakunnan maksuvalmius on turvattu myös valtion ja maakunnan välisessä rahoituksen riittävyttä koskevassa riitatilanteessa (nollariskiluokitus);

- 2) Maakuntayhteisöjen rahoituksen riskiluokituksesta tulee saada Finanssivalvonnan lausunto, joka tulee liittää ja käsitellä hallituksen esityksen yhteydessä;

Maakuntayhteisöjen ja maakuntia palvelevien yhteisöjen markkinapuutetilanteisiin liittyvä kehittämistarve:

- 3) Maakunnalla tulee luoda oikeus saada palveluntuottajan taloudellista tilaa koskevat tiedot viipymättä ja palveluntuottajalle velvollisuus tätä koskevaan raportointiin;
- 4) Maakunnalla tulee luoda valtuudet edellyttää, että maakunnalle palveluja tuottavat yhteisöt ovat riittävän vakavaraisia ja maksukykyisiä suhteessa niiden merkitykseen ja markkinaosuuteen sosiaali- ja terveystalouden tuotannossa;
- 5) Lakiesitys 47 §:n ”Valtionavustusten takaisinperinnästä luopuminen (HE 57/2017 vp)” mukaiset siirtyvät valtionosuudet tulee käsitellä uudelleen tavalla, joka ei luo perusteettomia etuja valtionavustuksia vastikkeettomasti saaville tuottajille.

Maakuntayhteisöjen ja maakuntia palvelevien yhteisöjen omaisuusjärjestelyihin liittyvä kehittämistarve:

- 6) Maakunnan oikeus siirtää kunnan omaisuutta tulee rajata koskemaan maakunnan sosiaali- ja terveystalouden järjestämisvastuuta koskevaan kunnan irtaimen omaisuuteen;
- 7) Maakunnan ja kunnan välinen kompensatiosääntely tulee laatia tavalla, joka tukee maakuntien ja kuntien välistä omaisuuden muodostumista ja vaihdantaa ja luo osapuolille kannustimen keskinäiseen yhteistyöhön ja työnjakoon irtaimen omaisuuden muodostuksessa ja kiinteistötoiminnassa.

PÄÄTÖS

Esityksen mukaan.

Pöytäkirjan otteen oikeaksi todistaa

Helsingissä 15. joulukuuta 2017

Tuukka Salminen
Johtaja, toimitusjohtajan varahenkilö